

(สำเนา)

เลขที่รับ ๔๑๓๗/๒๕๕๒ วันที่ ๒๐ มี.ค. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/๔๙๐๙

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง กรอบการเจรจามาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย กรอบการเจรจา ในเรื่องนี้ และเอกสารประกอบ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอกรอบการเจรจามาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี เพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอกรอบการเจรจา ดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

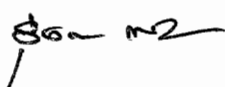
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

ณัฐชา พิมพ์

 ทาน

ตรวจ

กรอบการเจรจามาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี

ความเป็นมา

เมื่อปี 2540-2541 ประเทศในภูมิภาคเอเชียประสบกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจและการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ประสบปัญหาการชำระหนี้ โดยการขาดสภาพคล่องในระยะสั้น ซึ่งต่อมาต้องได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ซึ่งวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นนี้ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภูมิภาคในหลายด้าน ทั้งในแง่ของการขยายตัวและเสถียรภาพของเศรษฐกิจ และเสถียรภาพด้านต่างประเทศของประเทศในภูมิภาค

จากการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินทำให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาคให้มีความเข้มแข็งและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยเสริมสร้างความร่วมมือภายใต้กรอบการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน +3 (ASEAN+3 Finance Ministers Framework) ให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิกจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม และกลุ่มประเทศ +3 ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี และสาธารณรัฐประชาชนจีน

วัตถุประสงค์

มาตรการริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative: CMI) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2543 เป็นหนึ่งในมาตรการริเริ่มหลักของความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน+3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกลไกความร่วมมือทางการเงินในภูมิภาค (Regional Financing Arrangement) ในการเสริมสภาพคล่องระหว่างกันในกรณีที่ประสบปัญหาดุลการชำระเงินหรือขาดสภาพคล่องในระยะสั้น และเป็นส่วนเสริมความช่วยเหลือด้านการเงินที่ได้รับจากองค์กรการเงินระหว่างประเทศ โดยปัจจุบันประเทศสมาชิกได้มีการสร้างเครือข่ายความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตรา (Bilateral Swap Arrangement: BSA) ในปี 2550 มีมูลค่า 84 พันล้านเหรียญสหรัฐ

ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน+3 เมื่อปี 2550 ได้เห็นชอบร่วมกันในการพัฒนามาตรการริเริ่มเชียงใหม่จากความร่วมมือเครือข่ายความตกลงแลกเปลี่ยนเงินตราภูมิภาค (Network of Bilateral Swap Arrangements: BSAs) หรือ BSA Network ไปสู่รูปแบบพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation: CMIM) โดยการจัดตั้งกองทุน CMIM ที่ทำหน้าที่เป็นกลไกทางการเงินในการเสริมสภาพคล่องระยะสั้นให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียน+3 ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องระยะสั้น โดยส่วนหนึ่งอาจไม่จำเป็นต้องพึ่งพากลไกปกติขององค์กรการเงินระหว่างประเทศ เช่น กองทุนการเงินระหว่างประเทศ สำหรับรูปแบบการจัดตั้งกองทุน CMIM นั้น จะเป็นรูปแบบ Self-managed Reserved Pooling Arrangement (SRPA) โดยมีวงเงินเริ่มต้นที่ 80 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีรายละเอียดองค์ประกอบต่างๆ ปรากฏตามเอกสารแนบ ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน+3 ได้จัดตั้งคณะทำงานขึ้นมาศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบในการจัดตั้ง CMIM

สถานะปัจจุบัน

เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2552 ได้มีการจัดการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน+3 สมัยพิเศษ เพื่อตอบรับกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินโลก โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน+3 ได้ออกแถลงการณ์ร่วมเรื่องการขยายวงเงินของ CMIM จากเดิม 80 พันล้านเหรียญสหรัฐ เป็น 120 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีสัดส่วนการลงเงินทุนสำรองของประเทศอาเซียนและประเทศ+3 (จีน ญี่ปุ่น เกาหลี) ในสัดส่วน 20:80 พร้อมทั้งประกาศที่จะสนับสนุนการจัดตั้งกลไก Surveillance ของภูมิภาคและให้เพิ่ม de-link portion ของกองทุน CMIM จากระดับร้อยละ 20 ได้เมื่อกระบวนการ Surveillance มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่แล้ว

หลังจากการประชุมระดับรัฐมนตรีฯ ดังกล่าว ได้มีการประชุมคณะทำงานระดับเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการคลังและธนาคารกลางอาเซียน+3 เพื่อหารือในรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุน CMIM และพิจารณาหาข้อสรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสัดส่วนการลงเงินทุนสำรองระหว่างประเทศของไทยได้แล้ว กระทรวงการคลังจึงได้มีหนังสือขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2552 ในการขอกู้พันธบัตรเงินลงทุนสำรองระหว่างประเทศในวงเงินไม่เกิน 5 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพื่อใช้ในการลงเงินในกองทุน CMIM ดังกล่าว

สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ข้อสรุปในเบื้องต้นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของความตกลง CMIM

ขนาดกองทุน SRPA	120 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.
รูปแบบการสมทบ เงินกองทุน	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงนามสัญญา Swap Master Agreement - องค์การที่ดูแลเงินสำรองระหว่างประเทศลงนามในหนังสือยืนยันการสมทบเงินเข้ากองทุนตามวงเงินของแต่ละประเทศ โดยจะมีผลเป็นเพียงภาวะผูกพันเนื่องจากยังไม่มีกรอบอนุกรมสิทธิ์ในเงินสำรองระหว่างประเทศ - เมื่อมีการอนุมัติการเบิกถอนวงเงินความช่วยเหลือ ก็จะเกิดธุรกรรมแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (currency swap) ระหว่างประเทศที่ขอรับความช่วยเหลือ (requesting country) และประเทศที่ให้ความช่วยเหลือ (providing countries)
วงเงินสมทบในกองทุน	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มอาเซียนสมทบร้อยละ 20 คิดเป็นเงิน 24 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. โดยในจำนวนนี้ เป็นเงินสมทบจากไทยไม่เกิน 5 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. - กลุ่มประเทศ +3 สมทบร้อยละ 80 คิดเป็นเงิน 96 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ.
วงเงินเบิกถอนความช่วยเหลือ	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มอาเซียนสามารถเบิกถอนวงเงินความช่วยเหลือได้ไม่ต่ำกว่า 2 เท่าของวงเงินสมทบ - กลุ่มประเทศ +3 สามารถเบิกถอนวงเงินความช่วยเหลือได้ไม่เกิน 1 เท่าของวงเงินสมทบ - ในกรณีที่ไม่ได้เข้าร่วม IMF Program จะสามารถเบิกถอนได้ไม่เกินร้อยละ 20 ของวงเงินความช่วยเหลือ
รูปแบบและระยะเวลา การเบิกถอนวงเงิน ความช่วยเหลือ (maturity)	เป็นการทำธุรกรรม currency swap ระหว่างเงินดอลลาร์ สหรัฐ. และเงินสกุลท้องถิ่นของประเทศที่เบิกถอนความช่วยเหลือ อายุ 3 เดือน (90 วัน) และต่ออายุ (roll-over) ได้ไม่เกิน 7 ครั้ง รวมระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี
ขั้นตอนการเบิกถอน วงเงินความช่วยเหลือ	<ul style="list-style-type: none"> - การขอเบิกถอนวงเงินความช่วยเหลือ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกอื่น - ประเทศสมาชิกที่มีแนวโน้มประสบปัญหาสภาพคล่องหรือฐานะดุลการชำระเงินหรือมีเหตุผลความจำเป็นอื่น สามารถขอลถอนตัวเพื่อไม่ร่วมให้เงินช่วยเหลือได้ ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้